

Bucht-suvun alkuperän pohdintaa

Kalervo Törmänen, 2002

Gustav Larsson Laurinpoika Bucht

Bucht- suvun Tornionlaakson haaran ”kantaisä” on kapteeni **Gustav Bucht** (1696-1759), joka vuonna 1730 muutti puolisonsa **Brita Rockstadian** (1699-1790) ja neljän lapsensa kanssa Alatornion Yliraumon kylän Pellonpojan talosta Ylitornion Tengeliön kylän Hannukkalan taloon.

(Saksankielinen nimi bucht = lahti suomeksi ja = bukt ruotsiksi. Bucht- nimiä löytyy 1600-1800- luvuilta paitsi Suomesta, Ruotsista ja Saksasta myös mm. Ranskasta ja Hollannista (mormonien internet- sivusto www.familysearch.org). Saksasta löytyy nykyäänkin muutamia Bucht- nimisiä perheitä. Mutta edellämainittujen Keski-Euroopan Buchtien sukulaisuutta Ruotsin ja Suomen Buchteihin ei ole voitu selvittää.)

Valitettavasti **Gustav Buchtin** syntymäpaikasta ja vanhemmista *ei löydy kirjallisia tietoja*, mutta hänen henkilökuvastaan ja myöhemmistä elämänvaiheistaan on sotilasasiakirja- ja kirkonkirjatietoja. Sotilasasiakirjoja ovat tutkineet tohtori Erik Wahlberg (Övertorneå) ja Östen Bucht (Kiiruna).

Sukututkimuksessa joudutaan kirjallisten tietolähteiden puuttumisen takia ja niiden löytymistä odoteltaessa käyttämään varauksia ”todennäköisesti”, ”oletettavasti” ja ”ilmeisesti”. Bucht- sukua tutkineet henkilöt kuten kanslianeuvos Sven Bucht (Tukholma) ja varakonsuli Einar Bucht (Hudiksvall)¹ ovat päätyneet käsitykseen, että Gustav Bucht syntyi Hämeen läänin Hollolan pitäjän Uskilan kylässä ja hänen vanhempansa olivat kruununvouti **Lars (Lauri) Zachrisson /Sakarinpoika Bucht**, joka kuoli noin vuonna 1700 ja tämän toinen puoliso **Helena Juhl**, jonka syntymä- ja kuolinajoista ei ole tietoja. Tamperelainen sukututkija dosentti Pauli Helén² toteaa, että vaikka Sven ja Einar Buchtin päätelmille ei ole kirjallisia todisteita, ei käsityksiä voida kumotakaan. Sukulaisuutta Hollolan Buchteihin puoltaa myös se, että monilla Gustavin ja Britan pojilla on Hollolan suvun nimiä.

Valitettavasti Hollolan seurakunnan kirkonkirjat vuotta 1771 edeltäneeltä ajalta ovat kadonneet. Manttaali- ja tuomiokirjoja löytyy, mutta niissä ei yleensä näy perheenjäseniä.

Täysin virheellinen on varmaankin P. Er. Gaddin³ maininta, että Gustav Bucht tuli Saksasta Ruotsi-Suomen armeijaan. Valitettavaa on, että tätä Gaddin käsitystä siteerataan eräissä muissakin yhteyksissä, kuten esimerkiksi Eric von Born⁴. Gadd ja von Born eivät esitä väitteilleen mitään todisteita. Sotilasasiakirjojen mukaan Gustav Bucht oli koko sotilasuransa ajan eli vuodesta 1714 lähtien Suomessa tai Ruotsin Länsipohjassa. Ei ole uskottavaa, että 18-vuotias nuori mies tulisi Saksasta suoraan Ruotsi-Suomen armeijaan. Kokonaan eri asia on, että mahdollisesti Gustavin esivanhempien sukua on aikanaan tullut Saksasta (tai Hollannista?) Ruotsiin tai Suomeen.

Tammelan pitäjän historiassa⁵ tohtori Eeva Ojanen mainitsee, että Kallion kylän Ryhtän tilan sai vuonna 1606 haltuunsa saksalaissyntyinen majoitusmestari (kvartermästare) **Sven Mårtensson/ Martinpoika Bucht**, joka piti tilaa vuoteen 1625 saakka. Sven Bucht kuoli vuoden 1637 tienoilla Tammelassa². Valitettavasti Ojanen ei esitä kirjallista lähdettä, josta ilmeni Sven Buchtin saksalainen syntyperä. Samoihin aikoihin 1500-1600- lukujen vaihteesta löytyy Lyypekin (Lübeck) läheltä Ratzeburgista maininta **Peter zur Buchtista**, joka ilmeisesti oli Ratzeburgin linnan vouti¹. Tämänkään sukulaisuudesta Suomen ja Ruotsin Buchteihin ei ole todisteita.

Edellämainittu **Gustav Buchtin** isäksi oletettu **Lars Sakarinpoika Bucht** oli ilmeisesti edellä mainitun Sven Buchtin pojan **Zachris/Sakari Buchtin** (k. 1706) poika.

Arvoituksellisia Buchteja?

¹ Sven Buchtin ja Einar Buchtin muistiinpanot 1970- luvulla

² Pauli Helén: Veronkantokirjuri Gabriel Buchtin jälkeläiset

³ Släktkalender III/Sukukalenteri III, Helsinki 1960

⁴ Deutsche Kulturgeschichte in Finnland/ Archiv für Sippenforschung 34 (1968):30

⁵ Tohtori Eeva Ojanen: Tammelan historia I

Mielenkiintoinen, mutta ilmeisen epäuskottava on tarina hollantilaisesta merenkävijästä nimeltään **Niklas van der Bucht**. Aura Jurva kirjassaan Sukurengas⁶ kertoo monissa Etelä-Suomen pitäjissä tunnetusta perimätiedosta, jonka mukaan Niklas van der Bucht tuli Porvooseen 1500- luvulla ja harjoitti laajamittaista tervanpolttoa Uudenmaan ja Hämeen maakuntien takamailla. Entä mitä sukua oli hollantilainen **Margarita van der Bucht**, joka kuoli vuonna 1597 Antwerpenissä? Suomen Sukututkimusseuran lehdessä Genos 1972/numero 1 mainitaan, että hänen puolisonsa oli kauppias **Pierre Basilier**. Heidän pojastaan Adamista polveutuu Ruotsissa ja Suomessa Basilier- suku. Tukholman kaupungin raastuvanoikeuden pöytäkirjassa (Stockholms stads tänkebok) 6.7.1573 mainitaan **Joen Gregersson Bucht**, jota syytettiin osallistumisesta suunnitelmaan vapauttaa vangittu kuningas Erik XIV. Joenin lopullinen kohtalo jäi epäselväksi. Toisessa pöytäkirjassa 8.3.1596 esiintyy **Peer Bucht**, joka oli ilmeisesti porvari. Pöytäkirjan mukaan lukkari Niels Joensson luovutti hevosen Peer Buchtille. Toisena asiana oli selvitys talonmyyntivaltakirjasta, jonka Peer Bucht oli antanut vävyllään porvari Hermen Falelle. Fale sai pitää myyntihinnan, mutta Falen ja hänen vaimonsa, joka oli Peerin tytär, tuli huolehtia Peerin toisen tyttären elatuksesta. Muuttiko Peer Bucht pois Ruotsista, koska hän antoi valtakirjan vävyllään? Entä kuka oli Herman Bucht, joka vuoden 1687 tienoilla teki kirkkomaalauksia Tukholman Suurkirkossa⁷.

⁶ Jurva Aura: Sukurengas. Omakustanne 1951

⁷ Östen Bucht: Några axplock från flydda tider, 1990